

J. V. Stalin

Kampen mot fascismens trotskistiska agenter och vårt partis uppgifter

Introduktion

Nedan återges två tal som Stalin höll vid ett viktigt CK-plenum i februari-mars 1937 (dvs kort efter andra Moskvarättegången).

En av huvudpunkterna vid detta plenum var Bucharin och Rykov som här ställdes till svars för allehanda kontrarevolutionära brott. De försökte försvara sig, men till ingen nytta: de uteslöts ur partiet och arresterades på stället. Det hela utgjorde ett förspel till den tredje Moskvarättegången (som hölls i mars 1938).

Den svenska översättningen av talen gavs 1971 ut av KFML(r) under titeln *Kampen mot fascismens trotskistiska agenter och vårt partis uppgifter*. På engelska finns talen i Stalin, *Works*, vol 14. Jag har korrigerat översättningen på några ställen utifrån den engelska utgåvan. Dessutom har några förklarande noter tillfogats.¹

Stalins resonemang vid CK-mötet kan inte påstås vara särskilt sofistikerat – det är det grova artilleriet som gäller. Talen satte dagordningen och tonläget för den fortsatta ideologiska och politiska kampanjen mot verkliga eller föregivna oppositionella. En slags kulmen på denna kampanj nåddes vid publiceringen av den beryktade *Sovjetunionens Kommunistiska Partis (bolsjevikerna) historia – Kortfattad kurs* (1938) – se bilagan efter Stalins tal (med ett utdrag som handlar om Moskvarättegångarna).

Trotsky kommenterade utförligt Stalins tal i en artikel daterad juni 1937, *Stalin om sina egna skenrättegångar*, som bl.a. publicerades i den engelskspråkiga *Socialist Appeal* (30 oktober och 6 november 1937).²

Även Nikita Chrusjtjov kommenterar Stalins tal i sitt ”hemliga tal” 1956.³ Det Chrusjtjov där tar upp är Stalins ”teori” att klasskampen inte avtar, utan *skärps* under det socialistiska uppbygget, och att detta strider mot de teorier som marxismens klassiker, inklusive Lenin hade stått för.⁴ Så här sade Chrusjtjov:

I Stalins anförande på CKs plenarmöte i februari-mars 1937 ... gjorde han ett försök att teoretiskt underbygga massrepressaliernas politik under förevändning, att klasskampen skärps mer och mer i takt med att vi närmar oss socialismen.

¹ I svenska utgåvan föregicks Stalins text av en längre inledning (”Till frågan om Stalin” – ett diskussionsinlägg) skriven av Aant Elzinga. Detta ingår inte nedan (fö tror inte undertecknad att AE idag står för innehållet i denna inledning). Det faktum att ”r-rarna” 1971 översatte och gav ut denna närmast bisarra Stalin-text säger fö en hel del om r-arnas avsaknad av politiskt omdöme i början av 1970-talet.

² Trotsky: [Stalin om sina egna skenrättegångar](#)

³ Hela Chrusjtjovs tal finns på marxistarkivet: [Chrusjtjovs tal 1956](#)

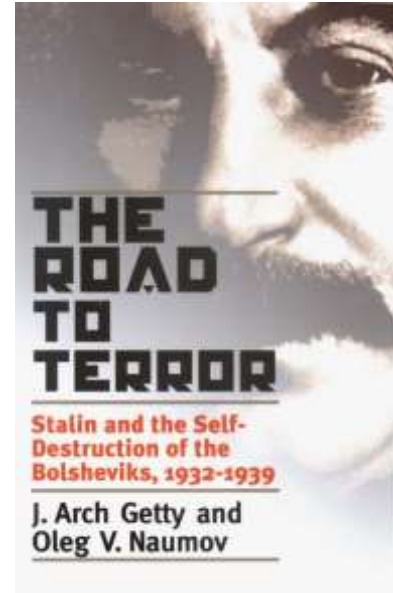
⁴ Denna idé var i och för sig inget nytt hos Stalin. Texten sade han 7 januari 1933 (*Leninismens problem*, s. 619-20): ”Man får inte glömma att tillväxten av sovjetstatens makt kommer att öka motståndet från de döende klassernas sista rester. Just därför att de dör bort och upplever sina sista dagar kommer de att övergå från den ena formen av angrepp till den andra, till skarpare angreppsformer, att appellera till de efterblivna befolkningsskikten och mobilisera dem mot sovjetmakten. Det finns inget bakdanteri och förtal i världen, som inte dessa fördettingar skulle tillgripa mot sovjetmakten och omkring vilket de försöker att mobilisera de efterblivna elementen. På denna grundval kan de slagna grupperna av de gamla kontrarevolutionära partierna, socialistrevolutionärerna, mensjevikererna, de borgerliga nationalisterna i centrum och periferin leva upp och resa huvudet, kan spillrorna av de kontrarevolutionära elementen av trotskister och högeravvikare leva upp och resa huvudet. Det är naturligtvis inte så förfärligt. Men allt detta måste vi ha i sikte, om vi snabbt och utan särskilda offer vill göra slut på dessa element.”

Lästips:

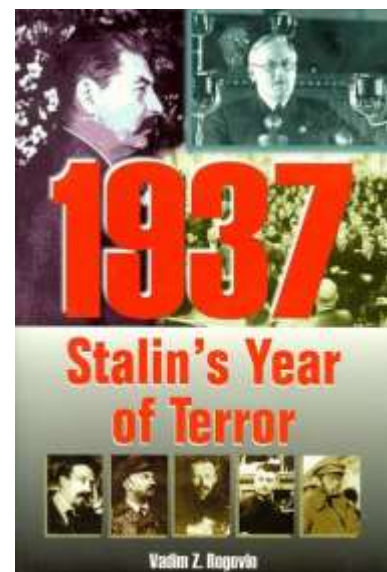
[Terrorn på 30-talet i Sovjetunionen](#) för texter (dokument, artiklar och böcker) om utrensningarna i Sovjet under 1930-talet.

Det aktuella CK-mötet tas upp i Stephen F Cohen biografi [Bucharin och den ryska revolutionen](#) (nätversionen s. 295-297).

För en utförlig behandling av CK-mötet, med utdrag ur flera tal m m från mötet, se J. Arch Getty & Oleg V. Naumov, *The Road to Terror: Stalin and the self-destruction of the bolsheviks, 1932-1939* (kapitlen 10 och 11, s. 364-468)

Se även Vadim Z. Rogovin, *1937: Stalin's Year of Terror* (1998), s. 203-297. Stalins tal kommenteras på sid. 286-297.

Martin Fahlgren i maj 2014 (reviderat i juli 2014)

Referat och slutord hållna på SUKP(b):s centralkommittés plenum i Moskva den 3–5 mars 1937

I. Partiarbetets brister och åtgärderna att likvidera trotskistiska och andra tvetungade politiker

(3 mars 1937)

Kamrater!

Av de rapporter som avlades inför plenum och debatterna som följde på dem framgår att vi har att göra med följande tre huvudfrågor.

För det första har skadegörelse-, avlednings- och spionageverksamheten av utländska staters agenter, bland vilka trotskisterna spelat en ganska aktiv roll, i en eller annan grad berört alla eller nästan alla våra organisationer, både de ekonomiska och de administrativa samt partiorganisationerna.

För det andra har de utländska staternas agenter, bland dem trotskisterna, inte endast trängt in i basorganisationerna, utan även till några ansvarsfulla poster.

För det tredje har några av våra ledande kamrater, såväl centralt som lokalt, inte förmått upptäcka hur dessa skadegörare, spioner, mördare och kapitalistfarare verkligen ser ut. I stället har de visat sig så till den grad sorglösa, släpphänta och naiva, att de ofta själva medverkat till att de utländska staternas agenter kunnat tränga fram till de ena eller andra ansvarsfulla posterna.

Det är de tre obestridliga fakta, som osökt framgår av rapporterna och debatterna som följde på dem.

I. Den politiska sorglösheten

Hur ska det förklaras, att våra ledande kamrater som har en rik erfarenhet i kampen mot alla slags partifientliga och sovjetfientliga strömningar, i detta fall visat sig vara så till den grad naiva och blinda, att de inte förmått upptäcka folkfiendernas verkliga ansikte, att de inte förmått genomskåda vargarna i fårakläder inte förmått rycka masken av dem?

Kan man påstå, att den skadegörelse-, avlednings- och spionageverksamhet, som de utländska staternas agenter utför på Sovjetunionens territorium, kan vara någonting oväntat och ovanligt för oss? Nej, det kan man inte påstå. Härom vittnar den skadegörelse som förövats inom olika grenar av folkhushållningen under de senaste tio åren, alltsedan Sjachtyperioden⁵, och som är fastslagen i officiella dokument.

Kan man påstå, att de på senare tid hos oss inte getts några slags varnande signaler och påminnelser om de trotskij-zinovjevskas fascistagenternas skadegörelse-, spionage- eller terrorverksamhet? Nej, det kan man inte påstå. Sådana signaler har getts, och bolsjevikerna har ingen rätt att glömma dem.

Det skändliga mordet på kamrat Kirov var den första allvarliga varningen, som vittnade om att folkfienderna kommer att föra ett dubbelspel. I detta dubbelspel kommer de att maskera sig

---

⁵ ”Sjachtyaffären”: 1928 greps ett femtiotal ingenjörer och specialister i kolgruveindustrin anklagade för att bland annat ha iscensatt olyckor och explosioner i gruvorna kring staden Sjachty. Vid en stor offentlig rättegång i Moskva (med den senare så beryktade Vysjinskij som ordförande) dömdes elva av dem till döden (sex mildrades senare till frihetsstraff). Detta var den första större politiska rättegången – anklagelserna var uppiktade – och kom att bilda mönster för senare rättegångar.

som bolsjeviker, som partifolk för att vinna partiets förtroende och skaffa sig tillträde till våra organisationer.

Processen mot ”Leningradscentrum”, liksom även Zinovjev-Kamenev-processen, har gett nya bevis, för de lärdomar, som framgick av det skändliga mordet på kamrat Kirov.⁶

Processen mot ”Zinovjev-Trotskijblocket” vidgade lärdomarna av de föregående processerna och visade klart och tydligt att zinovjevsmännen och trotskisterna samlar alla fientliga borgerliga element kring sig, att de förvandlats till en spion-, avlednings- och terroragentur för den tyska hemliga polisen, att dubbelspel och maskering är det enda medel, med vars hjälp zinovjevsmännen och trotskisterna kan tränga in i våra organisationer, att vaksamhet och politisk skarpsynthet är det säkraste medlet att förebygga deras inträngande och att likvidera det trotskij-zinovjeviska bandet.

I ett konfidentiellt brev av den 18 januari 1935 med anledning av det skändliga mordet på kamrat Kirov varnade SUKP(b):s Centralkommitté energiskt partiorganisationerna för politisk sorglöshet och kälkborgerlig slapphet. I det konfidentiella brevet sägs det:

”Man måste göra slut på den opportunistiska sorglösheten, som utgår från den oriktiga förutsättningen, att fienden i den mån våra krafter växer, skulle bli allt tamare och oförargligare. En sådan förutsättning är alldeles oriktig. Den utgör ett återfall i den högeravvikelse, som på allt sätt försäkrar, att fienderna sakta och vackert kommer att glida in i socialismen, att de till syvende och sist kommer att bli riktigt bra socialister. Det är inte bolsjevikernas sak att vila på lagrarna och slappna av. Det är inte sorglöshet vi behöver, utan vaksamhet, äkta bolsjevisk, revolutionär vaksamhet. Man måste ha i minnet, att ju hopplösare fiendernas läge är, dess hellre kommer de att gripa till ytterlighetsåtgärder, som de till undergång dömdas enda medel i kampen mot sovjetmakten. Det måste man hålla i minnet och vara vaksam på.”

I sitt konfidentiella brev av den 29 juli 1936 om Trotskij-Zinovjev-blockets spion- och terrorverksamhet manade SUKP(b):s Centralkommitté partiorganisationerna på nytt att visa största möjliga vaksamhet och att kunna upptäcka folkfienderna, hur väl maskerade de än är. I brevet sägs det:

”Nu då det är bevisat, att det trotskij-zinovjeviska avskummet i sin kamp mot sovjetmakten sammansluter alla de bittraste dödsfienderna till vårt lands arbetare – spioner, provokatörer, kapitalistfarare, vitgardister, kulaker osv, då alla gränser utplånats mellan dessa element å ena sidan och trotskisterna och zinovjevsmännen å den andra sidan – så måste alla våra partiorganisationer, alla partimedlemmar förstå, att vaksamheten är nödvändig för kommunisterna på alla områden och i varje situation. Under nuvarande förhållanden måste varje bolsjevik besitta den outhärliga egenskapen att kunna upptäcka partifienden, hur väl maskerad han än må vara.”

Det har alltså getts signaler och varningar. Vad manade dessa signaler och varningar till?

De manade till att göra upp med svagheten i partiets organisatoriska arbete och att förvandla partiet till en ointaglig fästning, dit inte en enda dubbelspelare skulle kunna tränga in.

De manade att partiets politiska arbete inte längre fick underskattas och att en avgörande förändring skulle företas för att stärka den politiska vaksamheten.

Och vad ser vi? Fakta utvisar, att våra kamrater mottagit signalerna och varningarna mer än trögt.

Härom vittnar värtaligt de allmänt kända fakta från kampanjen för kontroll och byte av medlemskortet i partiet.

Hur skall det förklaras, att dessa varningar och signaler inte haft den önskade effekten?

---

⁶ Om mordet på Kirov och de efterföljande rättegångarna, se Kenth-Åke Anderssons [Om Moskvarättegångarna](#)

Hur skall det förklaras, att våra partikamrater, trots sin erfarenhet i kampen med sovjetfientliga element, trots en hel rad varningssignaler visat sig vara politiskt närsynta inför folkfiendernas skadegörelse-, spioneri- och avledningsverksamhet?

Har våra partikamrater möjligen blivit sämre än de var tidigare, blivit mindre klassmedvetna och disciplinerade? Nej absolut inte!

Har de kanske börjat urarta? Återigen nej! En sådan förmodan är helt grundlös.

Vad är det då saken gäller? Varifrån kommer denna slapphet, sorglöshet, detta överseende, denna blindhet?

Saken är den, att våra partikamrater, som gått helt upp i de ekonomiska kampanjerna och i de kolossala framgångarna på det ekonomiska uppbyggets front, helt enkelt glömt några mycket viktiga fakta, som bolsjevikerna inte har rätt att glömma. De har glömt ett grundläggande faktum angående Sovjetunionens internationella läge och de har inte observerat två mycket viktiga fakta, som står i direkt samband med de nuvarande skadegörarna, spionerna, kapitalistfararna och mördarna som döljer sig bakom partiboken och maskerar sig som bolsjevik.

II. Den kapitalistiska inringningen

Vad är det för fakta, som våra partikamrater glömt eller som de helt enkelt inte observerat?

De har glömt, att sovjetmakten segrat endast på en sjättedel av jordklotet, att fem sjättedelar av jorden befinner sig i de kapitalistiska staternas händer. De har glömt att Sovjetunionen är inringat av kapitalistiska stater. Det är vanligt hos oss att prata om den kapitalistiska inringningen men man vill inte tänka sig in i vad den kapitalistiska inringningen är för någonting. Det är ingen tom fras. Det är en mycket reell och obehaglig företeelse. Kapitalistisk inringning – det betyder att det finns ett enda land, Sovjetunionen, som hos sig upprättat den socialistiska samhällsordningen; det finns dessutom många länder, borgerliga länder som har ett kapitalistiskt levnadssätt och som inringar Sovjetunionen och väntar på ett tillfälle att överfalla det, och krossa det eller i varje fall att undergräva dess makt och försvaga det.

Detta grundläggande faktum har våra kamrater glömt. Men det är ju just det som bestämmer grundvalen för det inbördes förhållandet mellan den kapitalistiska inringningen och Sovjetunionen.

Tag exempelvis de borgerliga staterna. Naiva personer skulle kunna tro att ett uteslutande gott förhållande råder dem emellan, som mellan stater av ett enda och likartat slag. Men det är bara naiva personer, som kan tro så. I själva verket råder det långt ifrån någon god grannsamja dem emellan. Det är bevisat, lika klart som att två gånger två är fyra, att de borgerliga staterna skickar sina spioner, skadegörare och bedragare och ibland mördare i ryggen på varandra. Dessa får uppdrag att tränga in i de olika staternas institutioner och företag, att där upprätta sitt nät och ”vid behov” desorganisera dem inifrån för att försvaga dem och undergräva deras makt. Så förhåller sig saken under nuvarande tid. Så förhöll sig saken också förr i tiden. Tag exempelvis staterna i Europa under Napoleon I:s tid. Frankrike vimlade då av spioner och bedragare från ryssarnas, tyskarnas, österrikarnas och engelsmännens läger. Och tvärtom, från fransk sida fanns det inte färre spioner och bluffmakare bakom fronten i England, i de tyska staterna, i Österrike och i Ryssland. Englands agenter gjorde två gånger attentatförsök mot Napoleon och hetsade flera gånger Vendéebönderna i Frankrike till uppror mot Napoleons regering. Och vad var egentligen den napoleonska regeringen? En borgerlig regering, som kvävt den franska revolutionen och endast bevarat de resultat av revolutionen, som var fördelaktiga för storbourgeoisin. Det behöver inte sägas, att Napoleons regering inte blev sina grannar något skyldig och att även den vidtog sina splittringsåtgärder. Så var det förr i tiden, för 130 år sedan. Så är det också nu, 130 år efter Napoleon I. I dag vimlar Frankrike och England av tyska spioner och splittrare och tvärtom, de engelsk-franska spionerna och

splittrarna arbetar i sin tur i Tyskland. I Amerika vimlar det av japanska spioner och splittrare och i Japan av amerikanska.

Sådan är lagen om det inbördes förhållandet mellan de borgerliga staterna.

Varför – frågas det – skulle de borgerliga staterna förhålla sig mildare och upprätthålla bättre grannsämja med den socialistiska sovjetstaten, än mot de borgerliga staterna av deras egen typ? Varför skulle de skicka färre spioner, skadegörare, bedragare och mördare i ryggen på Sovjetunionen än vad de skickar i ryggen på de med dem besläktade borgerliga staterna? Hur har ni kommit på den tanken? Vore det inte riktigare ur marxistisk synpunkt att anta att de borgerliga staterna måste skicka dubbelt och tredubbelt flera skadegörare, spioner bedragare och mördare i ryggen på Sovjetunionen än på vilken borgerlig stat som helst?

Är det inte klart, att så länge den kapitalistiska inringningen finns kommer vi också att få dras med skadegörare, spioner, lurendrejare och mördare, som de utländska staternas agenter skickar i ryggen på oss?

Allt detta hade våra partikamrater glömt, och därför lät de sig överrumplas.

Det var just därför som den japansk-tyska hemliga polisens trotskistiska agenter spioneri- och splittringsverksamhet kom fullständig oväntat för vissa av våra kamrater.

III. Trotskismen av i dag

Vidare. I kampen mot de trotskistiska agenterna observerade inte våra partikamrater, förbisåg de, att den nutida trotskismen inte längre är den samma som den var för, låt oss säga, 7-8 år sedan; att trotskisterna och trotskismen under denna tid genomgått en djupgående utveckling, som i grund förändrat trotskismens utseende; och att till följd härav även kampen mot trotskismen, och kampmetoderna måste förändras radikalt. Våra partikamrater har inte observerat, att trotskismen upphört att vara en politisk strömning inom arbetarklassen; att trotskismen förvandlats från en politisk strömning inom arbetarklassen, som den var för 7 eller 8 år sedan, till ett desperat och principlöst band av skadegörare, sabotörer, spioner och mördare, som opererar på uppdrag av utländska staters spionageorgan.

Vad är en politisk strömning inom arbetarklassen? En politisk strömning inom arbetarklassen – det är en grupp eller ett parti, som har sitt eget bestämda politiska ansikte, sin plattform sitt program; som inte döljer och inte kan dölja sin ståndpunkt för arbetarklassen, utan tvärtom öppet och ärligt propagerar sin ståndpunkt för arbetarklassen, som inte fruktar att visa arbetarklassen sitt politiska ansikte, eller sina verkliga mål och uppgifter, utan tvärtom med öppet visir går till arbetarklassen för att övertyga den om det riktiga i sina åsikter. Tidigare, för 7-8 år sedan, var trotskismen en sådan politisk strömning inom arbetarklassen, visserligen en anti-leninistisk och därför djupt oriktig, men i alla fall en politisk strömning.

Kan man säga, att den nutida trotskismen, trotskismen av år 1936 t ex, är en politisk strömning inom arbetarklassen? Nej det kan man inte. Varför? För att trotskisterna av idag fruktar att visa arbetarklassen sitt verkliga ansikte, fruktar att framlägga sina verkliga syften och uppgifter för den; de döljer omsorgsfullt sitt politiska ansikte för arbetarklassen, eftersom de är rädda, att om arbetarklassen får reda på deras verkliga avsikter, kommer den att bannlysa dem som främmande folk och driva dem ifrån sig. Detta förklarar också i själva verket, varför den trotskistiska verksamhetens huvudmetod nu inte utgörs av en öppen och ärlig propaganda för sina åsikter bland arbetarklassen, utan att den maskerar sina åsikter, att den inställsamt och fjäskande prisar sina motståndares åsikter, att den fariséiskt och hycklande trampar sina egna åsikter i smutsen.

Vid processen år 1936 förnekade Kamenev och Zinovjev bestämt, som ni kanske erinrar er, att de hade något slags plattform. De hade full möjlighet att under processen framlägga sin

politiska plattform. Det gjorde de likväl inte, utan de förklarade, att de inte hade en politisk plattform. Det kan inte betvivlas, att de båda ljög, när de förnekade att de hade en plattform. Nu kan t o m de blinda se, att de hade sin egen politiska plattform. Men varför förnekade de, att de hade någon som helst politisk plattform? Eftersom de fruktade för att blotta sitt verkliga politiska anlete, fruktade att visa upp sin verkliga plattform, som gick ut på kapitalismens återupprättande i Sovjetunionen; de befارade nämligen att en sådan plattform skulle framkalla arbetarnas avsky.

Vid processen år 1937 slog Pjatakov, Radek och Sokolnikov in på en annan väg. De förnekade inte att trotskisterna och zinovjev-männen hade en politisk plattform; de erkände den och framlade den i sina uttalanden. Men de framlade den inte för att kalla arbetarklassen, eller uppmana folket att stödja den trotskistiska plattformen, utan för att förbanna och brännmärka den som en folkfientlig och antiproletär plattform. Kapitalismens återupprättande, likvidering av kollektivbruken och sovjetbruken, utsugningssystemets återupprättande; förbund med Tysklands och Japans fascistiska krafter för att påskynda kriget mot Sovjetunionen; kamp för kriget och mot fredspolitik; Sovjetunionens territoriella uppdelning – Ukraina skulle uppges åt tyskarna och Stillahavsområdet åt japanerna; förberedelse av Sovjetunionens nederlag om de fientliga staterna överfaller; och som medel för att uppnå alla dessa mål: skadegörelse och bedrägeri, individuell terror mot sovjetmaktens ledare, spionage till förmån för japansk-tyska fascistiska krafterna – det är den nutida trotskismens politiska plattform, sådan Pjatakov, Radek och Sokolnikov framlade den. Det är förståeligt, att trotskisterna inte kunde göra annat än dölja denna plattform för folket, för arbetarklassen. Och de dolde den inte bara för arbetarklassen, utan för den trotskistiska massan, och inte endast för den trotskistiska massan, utan t o m för de ledande trotskistiska topparna, som bestod av en liten klick på 30-40 man. Då Radek och Pjatakov krävde Trotskijs tillstånd att inkalla en liten konferens av 30-40 trotskister för att informera dem om denna plattformens karaktär, förbjöd Trotskij det och sade att det var olämpligt att tala om plattformens verkliga karaktär t o m för en liten klick trotskister, då en sådan ”operation” skulle kunna framkalla sprängning.

”Politiker” som döljer sina åsikter och sin plattform inte bara för arbetarklassen, utan även för den trotskistiska massan, och inte endast för den trotskistiska massan, utan även för de ledande trotskistiska topparna – sådan är den nutida trotskismens ansikte.

Av detta framgår, att trotskismen av idag inte längre kan kallas en politisk strömning inom arbetarklassen.

Den nutida trotskismen är ingen politisk strömning inom arbetarklassen, utan ett principiöst och idélöst band av skadegörare, sabotörer, underrättelseagenter, spioner och mördare, ett band av arbetarklassens svurna fiender, som opererar i tjänst hos utländska staters underrättelsetjänster.

Det är obestridligen resultatet av trotskismens utveckling under de senaste 7 eller 8 åren. Det är skillnaden mellan forna tiders trotskism och trotskismen av idag.

Våra partikamraters fel består däri, att de inte lagt märke till denna djupgående skillnad mellan trotskismen förr och trotskismen idag. De har inte lagt märke till, att trotskisterna för länge sedan upphört att vara människor, som leds av en idé; att trotskisterna för länge sedan förvandlats till landsvägsrövare, som är istånd till vilken lumpenhet som helst; till varje nedrighet, ja ända till spioneri och direkt förräderi mot sitt fosterland, bara de kan skada sovjetstaten och sovjetmakten. Våra kamrater har inte lagt märke till detta och har därför inte förmått att i tid ställa om sig för att kunna bekämpa trotskisterna på ett nytt, mera energiskt sätt.

Det var därför som trotskisternas nesliga dåd under de senaste åren blev en fullständig överraskning för några av våra partikamrater.

Vidare. Våra partikamrater har slutligen inte observerat, att det finns en väsentlig skillnad mellan, å ena sidan, de nuvarande sabotörerna och kapitalistfararna, bland vilka fascismens trotskistiska agenter spelar en aktiv roll, och å andra sidan sabotörerna och kapitalistfararna från Sjachtyperiodens tid.

För det första. Sjachtymännen och industripartiets medlemmar var öppet fientliga mot oss, Det var till största delen f d fabriksägare, f d förvaltare hos de gamla arbetsköparna, f d delägare i gamla aktiebolag, eller också helt enkelt småborgerliga experter, som politiskt var öppet fientliga mot oss. Ingen av oss tvivlade på dessa herrars verkliga politiska ansikte. Och Sjachtymännen själva dolde inte sin fientliga inställning till sovjetsystemet. Detta kan inte sägas om de nuvarande skadegörarna och splittrarna – trotskisterna. De nuvarande skadegörarna och bedragarna, trotskisterna, är till största delen partifolk med partiboken i fickan; således folk som formellt inte är oss främmande. Om de gamla skadegörarna gick emot vårt partifolk, så fjäskar däremot de nya skadegörarna för dem. De prisar våra medlemmar kryper för dem för att vinna deras förtroende. Som ni ser är skillnaden väsentlig.

För det andra. Sjachtymännens och industripartiets folks styrka var, att de i större eller mindre grad ägde nödvändiga tekniska kunskaper, medan vårt folk, som inte ägde sådana kunskaper, var tvungna att gå i lära hos dem. Denna omständighet gav Sjachtyperiodens skadegörare en stor fördel, gav dem möjlighet att fritt och obehindrat göra skada, gav dem möjlighet att på teknikens område dra vårt folk vid näsan. Så är inte fallet med de nuvarande skadegörarna – trotskisterna. De nuvarande skadegörarna har inga tekniska fördelar i jämförelse med vårt partifolk. Tvärtom, vårt partifolk är bättre tekniskt utbildade än de nuvarande skadegörarna – trotskisterna.

Från Sjachtyperiodens tid har det los oss vuxit upp tiotusentals, tekniskt skolade sanna bolsjevikiska kadrer. Man skulle kunna nämna tusen sinom tusen tekniskt skolade bolsjevikiska ledare, och i jämförelse med dem är alla dessa Pjatakov och Livschitz, Sjestov och Boguslavskij, Muralov och Drobnis tomma skrövelare och fuskare i fråga om den tekniska utbildningen. Vad är det då, som utgör de nuvarande skadegörarnas, trotskisternas styrka? Deras styrka ligger i partiboken, i att de innehar en partibok. Deras styrka består däri, att partiboken ger dem politiskt förtroende och ger dem tillträde till alla våra institutioner och organisationer. Deras överlägsenhet består i att de hade partibok och utgav sig för att vara sovjetmaktens vänner. På så sätt lurade de vårt partifolk politiskt. De missbrukade förtroendet och bedrev i all stillhet skadegörelse och utlämnade våra statshemligheter åt Sovjetunionens fiender. Det politiska och moraliska värdet av ”företrädet” är tvivelaktigt, men det är i alla fall ett ”företräde”.

Detta ”företräde” förklarar också varför de trotskistiska skadegörarna, som var folk med partibok och hade tillträde till alla platser i våra institutioner och organisationer, visade sig vara ett verkligt fynd för de utländska staternas underrättelsetjänst.

Det fel, som några av våra partikamrater lider av består däri, att de inte observerat, inte förstått hela denna skillnad mellan de gamla och de nya skadegörarna, mellan Sjachtymännen och trotskisterna. Då de inte märkte denna skillnad har de inte i tid kunnat ställa om sig för att med nya metoder bekämpa de nya skadegörarna.

IV. De ekonomiska framgångarnas avigsidor

Det är de grundläggande fakta om vårt internationella och inre läge, som många av våra partikamrater glömt eller inte lagt märke till.

Just därför har vårt partifolk blivit överrumplade av de senaste årens händelser i fråga om skadegörelse- och av ledningsverksamheten.

Man kan fråga: men varför har våra kamrater inte märkt allt detta, varför har de glömt allt detta?

Varifrån kommer all denna glömska, denna blindhet, denna sorglöshet, detta overseende?

Är det inte ett obotligt fel i vårt partifolks arbete?

Nej, det är inget obotligt fel. Det är en tillfällig företeelse, som med någon ansträngning av vårt folk snabbt kan likvideras.

Men vad är det då saken gäller?

Saken är den, att våra partikamrater under de senaste åren helt har uppslukats av det ekonomiska arbetet. De har till ytterlighet entusiasmerats av de ekonomiska framgångarna. De har helt gått upp i denna verksamhet och glömt allt annat.

Saken är den, att våra kamrater som hänförts av de ekonomiska framgångarna, i dem såg alltings början och slut; sådana saker som Sovjetunionens internationella läge, den kapitalistiska inringningen, stärkandet av partiets politiska arbete, kampen mot sabotageverksamheten osv. började de helt enkelt negligera, eftersom de betraktade dem som frågor av andra rangs eller t o m tredje rangs betydelse.

Framgångar och vinningar – det är naturligtvis en stor sak. Våra framgångar på det socialistiska uppbyggets område är verkligen kolossala. Men framgångarna, liksom allt annat på jorden, har även sina avigsidor. Hos personer, som är föga prövade i politiken, framkallar stora framgångar och stora vinningar inte sällan sorglöshet, overseende, självbelåtenhet, överdriven självsäkerhet, högmod, skrytsamhet. Ni kan inte förneka, att skrodörernas antal ökat ohyggligt hos oss på senare tid. Det är inte att undra på att i denna miljö av stora och verkliga framgångar i det socialistiska uppbygget, uppstår det en böjelse för skryt, för paraduppvisningar av våra framgångar, en tendens att våra egna krafter överskattas och att våra fienders krafter underskattas; och som en följd av allt detta uppstår politisk blindhet.

Här måste jag säga några ord om de faror, som är förknippade med framgångar och de faror, som är förknippade med vinningar.

Vi känner av erfarenhet de faror som är förknippade med svårigheter. Vi har redan under flera års tid fört kamp mot sådana faror, och det måste sägas, inte utan framgång. De faror som är förknippade med svårigheterna, framkallar hos vankelmodiga personer inte sällan modlöshet, misstro till sina krafter och pessimism. Och tvärtom, där det galler att övervinna faror, som är förknippade med svårigheterna, stålsätts människorna i denna kamp och framgår ur kampen som verkligt bergfasta bolsjeviker. Sådan är naturen hos de faror, som är förknippade med svårigheter. Sådant är resultatet av att övervinna svårigheterna.

Men det finns också andra slags faror, som är förknippade med framgångar och vinningar. Just det, kamrater, faror som är förknippade med framgångarna, med vinningarna. Dessa faror består i att denna miljö av framgång – framgång efter framgång, vinning efter vinning, den ena planens överskridande efter den andra – alstrar en stämning av sorglöshet och självbelåtenhet hos personer, som är föga bevandrade i politiken och som ej sett mycket. Den skapar en atmosfär av paradtriumfer och inbördes hyllningar, som dödar känslan för proportioner och avtrubbar den politiska instinkten, och som förslappar människorna och driver dem till att vila på lagrarna.

Det är inte att undra på, att i denna förslöande atmosfär av högmod och självbelåtenhet, denna atmosfär av paraduppvisningar och bullrande självberöm, glömmar folk bort några väsentliga fakta av mycket stor betydelse för vårt lands öde; folk börjar förbise sådana obehagliga fakta, som den kapitalistiska inringningen, som skadegörelseverksamhetens nya former, de faror

som är förknippade med våra framgångar o s v. Den kapitalistiska inringningen? Vad är det för struntprat! Vilken betydelse kan väl en kapitalistisk inringning ha, om vi uppfyller och överskrider våra ekonomiska planer? Nya former av sabotage, kampen mot trotskismen? Allt det är struntprat! Vilken betydelse kan väl alla dessa bagateller ha, om vi uppfyller och överskrider våra ekonomiska planer? Partistadgarna, val av partiorganen, partiledarnas räkenskapsskyldighet inför partimassan? Ja, är det då nödvändigt med allt det där? Lönar det sig överhuvudtaget att slösa tid på alla dessa småsaker, om vår ekonomi växer, och om arbetarnas och böndernas materiella läge allt mera förbättras?

Allt det där är strunt! Våra planer överskrids, vårt parti är bra, partiets CK är också bra – vad behöver vi då ytterligare? Konstigt folk, som sitter där borta i Moskva, i partiets CK och funderar ut några frågor, diskuterar om något slags skadegörelse, själva sover de inte, och låter inte heller andra sova...

Där har ni ett tydligt exempel på hur lätt och ”enkelt” några av våra oerfarna kamrater smittas av politisk blindhet för att de låtit sin hänförelse över de ekonomiska framgångarna stiga sig åt huvudet.

Sådana är de faror, som är förknippade med framgångarna, med vinningarna.

Det är orsakerna till att våra partikamrater, hänförda av de ekonomiska framgångarna glömt bort fakta av både internationell och inre karaktär som har fundamental betydelse för Sovjetunionen. Det är därför de inte lagt märke till en hel rad faror, som omger vårt land.

Sådan är roten till vår sorglöshet och glömska, vår släpphänthet, vår politiska blindhet.

Sådan är roten till bristerna i vårt ekonomiska arbete och vårt partiarbete.

V. Våra uppgifter

Hur skall dessa brister i vårt arbete avhjälpas? Vad måste göras?

Följande åtgärder måste vidtas:

1. Framför allt är det nödvändigt att de av våra partikamrater, som drunknat i en eller annan förvaltningsgrens ”löpande frågor” riktar in sin uppmärksamhet på de stora politiska frågorna av internationell och nationell karaktär.
2. Vårt partis politiska arbete måste höjas till den nivå som krävs och frågan om partimedlemmarnas, ledningens inom statsförvaltningen och den ekonomiska sektorns politiska skolning och bolsjevikiska stålsättning måste sättas i förgrunden.
3. Man måste klargöra för våra partikamrater, att de ekonomiska framgångarna obestriddligen har en mycket stor betydelse och att vi även i framtiden, dag för dag, år för år kommer att arbeta med dessa frågor. Men det är inte det enda, som har betydelse för vårt socialistiska uppbygge.

Det måste klargöras, att de ekonomiska framgångarnas avigsidor: självbelåtenhet, sorglöshet, avtrubbade av den politiska instinkten – kan avlägsnas endast om de ekonomiska framgångarna förenas med framgångar i partiuppbygget och i ett utvecklat politiskt arbete av vårt parti.

Det måste klargöras, att de ekonomiska framgångarnas säkerhet och varaktighet helt och hållet är beroende av framgångarna i partiets organisatoriska och politiska arbete, att de ekonomiska framgångarna kan visa sig vara byggda på lös sand, om denna förutsättning saknas.

4. Man måste ha i minnet och får aldrig glömma att den kapitalistiska inringningen är det grundläggande faktum som bestämmer Sovjetunionens internationella läge.

Man måste ha i minnet och får aldrig glömma, att så länge det finns en kapitalistisk inringning så kommer det också att finnas skadegörare, spioner och terrorister, som skickas i ryggen på Sovjetunionen av de utländska staternas underrättelseorgan. Man måste minnas det och bekämpa sådana kamrater, som underskattar betydelsen av den kapitalistiska inringningen och som underskattar skadegörelseverksamhetens omfång och betydelse.

Man måste klargöra för våra partikamrater, att inga ekonomiska framgångar, hur stora de än vore, kan upphäva det faktum, att vi är inringade av kapitalistiska stater, och följderna av detta.

Man måste vidta nödvändiga åtgärder för att våra kamrater, bolsjevikerna i och utanför partiet, kan lära känna de mål och uppgifter, som den utländska spionagetjänsten ställer sig, och få kunskap om deras praktik och teknik i skadegörelse-, spionage- och avledningsverksamheten.

5. Man måste klargöra för våra partikamrater att trotskisterna, som utgör ett aktivt element i utländska spionagetjänsters avlednings-, skadegörelse- och spionageverksamhet, för länge sedan upphört att vara en politisk strömning inom arbetarklassen; att de för länge sedan upphört att tjäna någon slags idé, som har någonting gemensamt med arbetarklassens intressen; att de har förvandlats till ett principlöst och idélöst band av skadegörare, bluffmakare, spioner och mördare, i tjänst hos utländska spionageorgan.

Man måste klargöra, att i kampen mot den nutida trotskismen duger inte längre de gamla metoderna, diskussionsmetoderna, utan det krävs nya metoder, som går ut på att rycka upp trotskismen med rötterna och krossa den.

6. Man måste klargöra för våra partikamrater skillnaden mellan de nutida skadegörarna och Sjachtyperiodens skadegörare. Man måste klargöra att medan Sjachtyperiodens skadegörare lurade vårt partifolk på teknikens område och utnyttjade deras tekniska efterblivenhet, så lurar de nutida skadegörarna, som har partibok vårt partifolk på grund av det politiska förtroende man hyser för dem som partimedlemmar, och utnyttjar vårt folks politiska sorglöshet.

Den gamla parollen om att behärska tekniken, som var anpassad till Sjachtyperioden, måste kompletteras med en ny paroll om att politiskt uppfostra kadreerna, om att tillägna sig bolsjevismen, om att likvidera vår politiska lättrogenhet. Det är en paroll som fullkomligt motsvarar den period vi nu lever i.

Man kan fråga: Skulle man inte för tio år sedan (under Sjachtyperioden), kunnat ge båda parollerna på en gång, både den första parollen om att behärska tekniken och den andra parollen om politisk uppfostran av kadreerna? Nej det kunde man inte. Så handlar man inte i vårt bolsjevikparti. Vid vändpunkter i den revolutionära rörelsen framförs alltid en överordnad paroll som huvudlänken i en kedja, som vi griper tag i, och därmed drar till oss hela kedjan. Så har Lenin lärt oss: ta reda på huvudlänken i arbetskedjan, grip tag i den och dra den till er, så att ni kan dra med er hela kedjan och sedan gå framåt. Den revolutionära rörelsens historia visar, att denna taktik är den enda riktiga. Under Sjachtyperioden bestod vårt folks svaghet i deras tekniska efterblivenhet.

Då var det inte de politiska utan de tekniska frågorna, som utgjorde vår svaga sida. Vad beträffar vår politiska inställning till de dåvarande skadegörarna, så var den alldeles klar: det var den bolsjevikiska inställningen till politiskt fientliga personer. Vår tekniska svaghet likviderade vi då vi ställde parollen om att behärska tekniken och under den påföljande perioden uppfostrade hundratusentals bolsjevik, som var tekniskt skolade. En annan sak är det nu, då vi redan har tekniskt skolade bolsjevikiska kadrer, och då det inte längre är öppet fientligt folk, som uppträder som skadegörare; det är folk som inte äger några som helst tekniska företräden framför vårt partifolk. Det är i stället, till råga på allt, folk med partibok

och partimedlemmars rättigheter. Nu är det inte den tekniska efterblivenheten, som utgör vårt partifolks svaga sida, utan den politiska sorglösheten, den blinda tilltron till folk, som av en tillfällighet fått partibok; frånvaron av en kontroll av kadern som inte baserar sig på politiska deklamationer utan istället på arbetsresultat. Huvudfrågan för oss nu är inte att avhjälpa våra kadrers tekniska efterblivenhet, för det är redan i huvudsak gjort. Det gäller i stället att göra slut på den politiska sorglösheten och lättrogenheten gentemot de skadegörare som av en tillfällighet kunnat skaffa sig medlemsbok i partiet.

Detta är den grundläggande skillnaden mellan Sjachtyperioden och den nuvarande perioden.

Det var därför som vi för tio år sedan inte kunde på en gång ställa båda parollerna – såväl parollen om att behärska tekniken som parollen om kadrernas politiska uppfostran.

Det är därför som den gamla parollen om att behärska tekniken nu måste kompletteras med den nya parollen om att tillägna sig bolsjevismen, att politiskt uppfostra kadrerna och göra slut på vår politiska sorglöshet.

7. Man måste krossa och sopa bort den ruttna teorin om att för varje steg vi tar framåt måste klasskampen hos oss allt mera dö bort; att för varje framgång vi vinner skulle klassfienden bli allt tamare.

Det är inte endast en ruttan teori, utan även en farlig teori, som söver vårt folk och lockar dem i en fälla; och den ger klassfienden möjlighet att samla sina krafter till kamp mot sovjetmakten.

Det är tvärtom så, att ju större framsteg vi gör, ju större framgångar vi vinner, desto större kommer raseriet att bli hos resterna av de slagna utsugarklasserna; desto förr kommer de att gripa till de skarpaste kampmetoder, dess mer kommer de att skada sovjetstaten, dess mer kommer de att använda sig av de desperataste kampmedel, som de till undergång dömdas sista utväg.

Man måste ha i sikte, att resterna av de slagna klasserna i Sovjetunionen inte står ensamma. De erhåller direkt understöd av våra fiender utanför Sovjetunionens gränser. Det vore fel att tro, att klasskampen håller sig inom Sovjetunionens gränser.

Om klasskampens ena ände utspelas inom Sovjetunionens gränser så sträcker sig dess andra ände in i de borgerliga stater som omger oss. Det kan inte vara obekant för resterna av de slagna klasserna. Och just därför att de vet det, kommer de även i framtiden att fortsätta sina desperata angrepp.

Så lär oss historien. Så lär oss leninismen.

Allt detta måste man ha i minnet och dessutom vara på sin vakt.

8. Man måste krossa och sopa bort en annan ruttan teori, som går ut på att en skadegörare aldrig någon gång visar upp framgångar i sitt arbete.

Denna besynnerliga teori avslöjar dess upphovsmäns naivitet. Ingen enda skadegörare bedriver skadegörelsearbete hela tiden, om han inte vill bli avslöjad på en gång. Tvärtom, en verklig skadegörare måste då och då uppvisa framgångar i sitt arbete. Det är det enda sättet för honom att skydda sig, att vinna förtroende och att fortsätta sin skadegörelseverksamhet.

Jag tror att denna fråga är klar och inte kräver några ytterligare förtydliganden.

9. Man måste krossa och sopa bort en tredje ruttan teori, som går ut på att verkställs de ekonomiska planerna systematiskt, skulle skadegörelsearbetet och dess konsekvenser reduceras till noll.

En dylik teori kan endast fullfölja ett syfte: att kittla våra funktionärers tjänstemannafåfänga, att invagga dem i lugn och försvaga deras kamp mot skadegörelsen.

Vad innebär det ”att systematiskt verkställa våra ekonomiska planer?”

För det första. Det är bevisat, att alla våra ekonomiska planer är lågt tilltagna, för de räknar inte med de väldiga reserver och möjligheter som vår folkhushållning rymmer.

För det andra; att de ekonomiska planerna verkställts i sin helhet av folkskommisariaten betyder ännu inte att planerna för några mycket viktiga grenar också uppfyllts. Tvärtom, fakta vittnar om att en hel rad folkskommisariat, som uppfyllt och t o m överskridit sina ekonomiska årsplaner, systematiskt inte utför planerna för några mycket viktiga folkhushållningsgrenar.

För det tredje. Det är utan tvivel så att om skadegörarna inte blivit avslöjade och bortdrivna, så skulle det stå mycket sämre till med de ekonomiska planernas uppfyllande. Det bör de närsynta upphovsmännen till denna teori påminna sig.

För det fjärde. Skadegörarna förlägger vanligen inte sin huvudsakliga skadegörelse till fredstid, utan till perioden strax före ett krigsutbrott eller till själva kriget. Låt oss anta, att vi lät oss vaggas till ro av den ruttna teorin om det ”systematiska verkställandet av de ekonomiska planerna” och lät bli skadegörarna. Kan upphovsmännen till denna ruttna teori föreställa sig vilken oerhörd skada sabotörerna skulle tillfoga vår stat i händelse av krig, ifall vi lät dem stanna kvar inom vår folkhushållning i skyddet av den ruttna teorin om det ”systematiska verkställandet av de ekonomiska planerna”?

Är det inte klart att teorin om det ”systematiska verkställandet av de ekonomiska planerna” är en teori som är fördelaktig för sabotörerna?

10. Man måste krossa och sopa bort den fjärde ruttna teorin, som går ut på att stachanovrörelsen skulle vara huvudmedlet för att likvidera skadegörelsen.

Denna teori har blivit uttänkt för att avleda kampen mot skadegörarna med hjälp av bullrande prat om stachanovarbetarna och stachanovrörelsen.

Kamrat Molotov påvisade i sitt tal en hel rad fakta, som vittnar om hur trotskistiska och icke-trotskistiska skadegörare i Kuznetsbäckenet i Donetsbäckenet missbrukat våra politiskt sorglösa kamraters förtroende och systematiskt dragit stachanovarbetarna vid näsan och stuckit käppar i hjulen för dem; hur sabotörerna på konstlad väg framkallat en mängd hinder för deras framgångsrika arbete och slutligen lyckats nå därhän att deras arbete desorganiserades. Vad kan stachanovarbetarna ensamma göra, om skadegörarnas verksamhet inom nybyggnadsarbetet exempelvis i Donetsbäckenet, ledde till att förberedelsearbetena för kolutvinningen blev efter i tempot, så att de förhindrade de andra arbetena? Är det inte klart, att stachanovrörelsen själv behöver en reell hjälp från vår sida mot alla sabotörernas manipulationer, för att rörelsen skall kunna gå framåt och fullgöra sin stora uppgift? Är det inte klart, att kampen för att göra slut på skadegörelsen, för att tygla skadegörelsen är en nödvändig betingelse för att stachanovrörelsen skall kunna utvecklas till fullo?

Jag tror att även denna fråga är klar och inte kräver några ytterligare förtydliganden.

11. Man måste krossa och sopa bort den femte ruttna teorin, som går ut på att de trotskistiska sabotörerna inte längre skulle ha några reserver och att de skulle ha samlat ihop de sista resterna av sina kadrer.

Det är oriktigt, kamrater. En sådan teori har endast naivt folk kunnat hitta på. De trotskistiska skadegörarna har sina reserver. Dessa består framför allt av resterna av de slagna utsugar-klasserna i Sovjetunionen. De består av en hel rad grupper och organisationer utanför Sovjetunionens gränser som är fientliga mot Sovjetunionen.

Tag exempelvis den trotskistiska kontrarevolutionära IV Internationalen, som till två tredjedelar består av spioner och splittrare. Är inte det en reserv? Är det inte klart att denna international av spioner kommer att utbilda kadrer för trotskisternas spionage och skadegörelsearbete?

Eller tag t ex slusken Scheflos grupp i Norge, som gav överspion Trotskij en fristad och hjälpte honom att skada Sovjetunionen.⁷ Är inte denna grupp en reserv? Vem kan förneka, att denna kontrarevolutionära grupp även i framtiden kommer att understödja de trotskistiska spionerna och skadegörarna?

Eller tag t ex en annan grupp omkring en likadan slusk som Scheflo – Souvarines grupp i Frankrike. Är inte den en reserv? Kan man förneka att denna sluskgrupp likaså kommer att hjälpa trotskisterna i deras spion- och skadegörelseverksamhet mot Sovjetunionen?

Och alla dessa herrar och damer från Tyskland, alla dessa Ruth Fischer, Maslow, Urbahns⁸, som med kropp och själ sålt sig åt fascisterna, är de kanske inte en reserv för det trotskistiska spion- och skadegörelsearbetet?

Eller t ex det kända skriftställarbandet från USA, med den kända skurken Eastman⁹ i spetsen, alla dessa murvlar, som bara lever på att beljuga Sovjetunionens arbetarklass – är det inte en reserv för trotskismen?

Nej, man måste sopa bort den ruttna teorin, att trotskisterna skrapar ihop de sista resterna av sina kadrer.

12. Till sist måste man krossa och sopa bort ännu en rutten teori, som går ut på att, då vi bolsjeviker är många medan skadegörarna är få, då det är tiotals miljoner människor som understödjer oss bolsjeviker, medan det endast är ett litet fåtal personer som understödjer de trotskistiska skadegörarna, så skulle vi bolsjeviker egentligen inte behöva ägna någon uppmärksamhet åt en sådan handfull misslyckade sabotörer. Denna besynnerliga teori har tänkts ut för att trösta de bland våra ledande kamrater som inte kunnat bekämpa sabotagen och därför misslyckats i sitt arbete. Denna teori har tänkts ut för att dämpa deras vaksamhet, för att låta dem sova i ro. Att det är ett litet fåtal som stödjer de trotskistiska skadegörarna, medan tiotals miljoner stödjer bolsjevikerna är naturligtvis sant. Men av det följer inte alls att skadegörarna inte skulle kunna tillfoga vår sak den allvarligaste skada. Det behövs inte alls något stort antal personer för att kunna smutskasta och skada. För att bygga Dnjeprostroj behövdes det tiotusentals arbetare. Men för att spränga den skulle det kanske räcka med något tiotal personer. För att vinna ett slag i kriget kan det behövas flera kårer i Röda armén. Men för att omintetgöra denna seger vid fronten räcker det med några spioner i arméstaben eller tom i divisionsstaben, som kan stjäla operationsplanen och överlämna den till fienden. För att bygga en stor järnvägsbro behövs det tusentals människor. Men för att spränga den behövs det endast några få personer. Sådana exempel skulle man kunna ge mängder av.

Följaktligen kan man inte trösta sig med att vi är många, medan de trotskistiska skadegörarna är få.

⁷ Olav Scheflo (1883–1943) var medlem i norska kommunistpartiet till 1929, då han återgick till det norska Arbeiderpartiet där han tillhörde dess vänsterflygel. Han hjälpte Trotskij under dennes vistelse i Norge 1935-36. Se [Världsrevolutionen i Hønefoss. En redogörelse för Leo Trotskijs vistelse i Norge](#) av Yngvar Ustvedt för detaljer.

⁸ Ruth Fischer (1895–1961), Arkadi Maslow (1891–1941) och Hugo Urbahns (1892–1946) tillhörde den anti-stalinistiska oppositionen i tyska kommunistpartiet – alla tre uteslöts 1926 (Urbahns bosatte sig i Sverige efter Hitlers maktövertagande 1933).

⁹ Max Eastman (1883-1969) var en amerikansk vänsterjournalist som bl a översatte flera verk av Trotskij till engelska.

Vi måste komma dithän att det överhuvud inte finns några trotskistiska sabotörer i våra led.

Så förhåller det sig med frågan om hur vi skall avhjälpa de brister i vårt arbete, som är gemensamma för alla våra organisationer, såväl de ekonomiska som sovjetstatens, såväl de administrativa som partiets organisationer.

Dessa är de nödvändiga åtgärderna för att avhjälpa bristerna.

Vad beträffa partiorganisationerna speciellt, och bristerna i deras arbete, så talas det tillräckligt ingående om åtgärderna för att bota dessa brister i det resolutionsförslag som förelagts till prövning. Jag tror därför att jag inte behöver uppehålla mig vid denna sida av saken.

Jag skulle endast vilja säga några ord till frågan om en förbättrad skolning av våra kadrer.

Jag tror att om vi kunde ideologiskt skola våra partikadrer från basen och upp, och politiskt stålsätta dem så att de lätt kunde orientera sig i den inre och den internationella situationen, om vi kunde göra dem till verkliga marxist-leninister som kan lösa frågorna om vårt lands ledning utan allvarliga fel, så skulle vi ha löst nio tiondelar av alla våra uppgifter.

Hur står det till med vårt partis ledning? Vårt partis ledning består av omkring 3.000-4.000 högre ledare. Det är, skulle jag vilja säga, vårt partis högsta ledning.

Därtill kommer 30.000-40.000 ledare på mellannivå. Det är vårt partis officerskår.

Sedan kommer omkring 100-150.000 tusen lägre partibefäl. Det är så att säga vårt partis underofficerskår.

Att höja dessa befälskadrens ideologiska nivå och härda dem politiskt, tillföra dessa kadrer friska krafter och på så vis öka antalet ledande kadrer – det är uppgiften.

Vad krävs för detta?

Framförallt är det nödvändigt att ge alla våra partiledare i uppdrag, från cellsekreteraren upp till sekreteraren i regionernas och rådsrepublikernas partiorganisationer, att inom en viss period utvälja åt sig två personer, två partimedlemmar som är kapabla att verkligen ersätta dem. Man kanske frågar: Varifrån skall man ta två ställföreträdare för var och en? Vi har inte sådant folk, vi har inte sådana lämpliga partikämpar.

Det är fel kamrater. Vi har kunniga och talangfulla krafter i tiotusental. Man måste bara finna dem och i rätt tid befodra dem, så att de inte står och stampar på samma fläck och börjar gå bakåt. Sök, och ni skall finna.

Vidare. För partiutbildningen och för cellsekreterarnas fortsatta utbildning är det nödvändigt att i varje regioncentrum inrätta fyramånaders "Partikurser". Till dessa kurser skall sekreterarna i alla partiets grundorganisationer (celler) sändas, och sedan, då de genomgått kurserna och återvänt till sitt arbete, skall deras ställföreträdare och de mest kunniga medlemmarna i partiets grundorganisationer sändas dit.

Vidare. För den politiska vidareutbildningen av distriktsorganisationernas första sekreterare måste det inrättas åttamånaders "Lenin-kurser" i exempelvis 10 av Sovjetunionens största centra. Till dessa kurser skall räjong- och kretsorganisationernas första sekreterare sändas, och då de genomgått kurserna och återvänt till sitt arbete, skall deras ställföreträdare och de mest kunniga medlemmarna i distrikt och kretsorganisationerna sändas dit.

Vidare. För att fördjupa den ideologiska och politiska skolningen av stadsorganisationernas sekreterare måste det vid SUKP(b):s CK inrättas sexmånaders "Kurser i partiets historia och politik". Till dessa kurser skall stadsorganisationernas första eller andra sekreterare sändas, och då de genomgått dessa kurser och återvänt till sitt arbete, skall stadsorganisationernas mest kunniga medlemmar sändas dit.

Till sist måste vid SUKP(b):s CK inrättas en sexmånaders ”konferens om den inrikespolitiska och den internationella politiken”. Till denna konferens bör man sända första sekreteraren i region- och landskapsorganisationerna och i de nationella kommunistiska partiernas CK. Dessa kamrater måste bilda inte bara ett, utan flera lag, som kan ersätta ledarna i vårt partis Centralkommitté. Det är nödvändigt, och det måste göras.

Till sist några slutord.

Vi har nu redogjort för de viktigaste bristerna i vårt arbete, både de som är gemensamma för alla våra organisationer, de ekonomiska, de administrativa och partiorganisationerna – liksom de som endast gäller speciellt partiorganisationerna. Det är brister, som arbetarklassens fiender utnyttjar för sitt avlednings- och skadegörelsearbete, för sitt spionage och sin terrorverksamhet.

Vi har vidare skisserat de viktigaste åtgärderna, som är nödvändiga för att avhjälpa dessa brister och oskadliggöra det sabotage och spionage och terrorverksamhet som de utländska spionorganisationernas fascistiska och trotskistiska agenter bedriver.

Frågan är, om vi kan genomföra dessa åtgärder, om vi har de medel som krävs?

Utan tvivel kan vi det. Vi kan göra det eftersom vi förfogar över alla de medel, som krävs för att genomföra dessa åtgärder.

Vad är det då som fattas oss?

Det är endast ett som fattas oss: att vi på en gång gör oss av med vår egen sorglöshet, vår egen släpphänthet, vår egen politiska närsynthet.

Det är där knuten ligger.

Men skulle vi då inte kunna befria oss från denna löjliga och idiotiska sjukdom, vi som störtat kapitalismen, som i huvuddrag byggt upp socialismen och rest världskommunismens stora banér?

Vi har ingen orsak att betvivla, att vi förvisso kommer att befria oss från den, om vi vill, naturligtvis. Och inte endast ytligt frigöra oss, utan på bolsjevikiskt sätt, frigöra oss för gott.

Och då vi frigjort oss från denna idiotiska sjukdom kommer vi med full tillförsikt att kunna säga, att ingen fiende, vare sig inre eller yttre kan skrämja oss, att vi inte fruktar deras angrepp, för vi kommer även i framtiden att krossa dem, så som vi krossar dem nu och som vi krossat dem tidigare.

II. Tal till svar på debatt

(5 mars 1937)

Kamrater!

I min rapport talade jag om huvudfrågorna i det problem vi står inför. Debatten har visat att det nu råder full klarhet hos oss, att det finns förståelse för uppgifterna och även vilja att avhjälpa bristerna i vårt arbete. Men debatten har även visat, att det finns några konkreta frågor i vår organisatoriska och politiska praxis, som vi ännu inte har helt klart för oss. Jag har räknat till sju sådana frågor.

Tillåt mig att säga några ord om dessa frågor.

1. Man får anta, att alla nu förstått och insett, att om man alltför mycket låter sig hänföras av de ekonomiska kampanjerna och de ekonomiska framgångarna och samtidigt underskattar och glömmer bort partiets politiska uppgifter, så leder det till en återvändsgränd. Det är således

nödvändigt att rikta partifunktionärernas uppmärksamhet på de politiska uppgifterna, så att de ekonomiska framgångarna sammanknyts och går hand i hand med framgångarna i partiets politiska arbete.

Hur skall man i praktiken genomföra uppgiften att stärka partiets politiska arbete, uppgiften att befria partiorganisationerna från ekonomiska sysslor? Som det framgått av debatten, är somliga kamrater böjda att dra den felaktiga slutsatsen att man nu helt och hållet måste lämna det ekonomiska arbetet. Åtminstone kunde man höra sådana yttranden: ”nå, nu kan man gudskelov frigöra sig från de ekonomiska angelägenheterna, nu kan man syssla också med partipolitiskt arbete.” Är denna slutsats riktig? Nej, det är den inte. När våra partikamrater helt lät sig ryckas med av de ekonomiska framgångarna och lämnade politiken åt sitt öde, så var det en ytterlighet, som kostat oss stora offer. Om nu en del kamrater tänker lämna ekonomin åt sitt öde, då de tar itu med att stärka det partipolitiska arbetet, så blir det en annan ytterlighet, som inte kommer att kosta oss mindre offer. Man får inte rusa iväg från den ena ytterligheten till den andra. Politiken får inte skiljas från ekonomin. Vi kan inte lämna ekonomin åt sitt öde, lika litet som vi kan göra det med politiken. I studiesyfte skiljer man vanligen pedagogiskt de ekonomiska frågorna från de politiska. Men det sker bara metodologiskt, bara för att underlätta studiet. I praktiken är dock politiken och ekonomin oskiljbara. De existerar gemensamt och verkar gemensamt. Och den som i vårt praktiska arbete vill skilja ekonomin från politiken, som vill stärka det ekonomiska arbetet på bekostnad av det politiska arbetet, eller omvänt – han råkar ovillkorligen in i en återvändsgränd.

Meningen med den bekanta punkten i resolutionsförslaget, där det talas om partiorganisationernas befriande från de ekonomiska sysslorna och det partipolitiska arbetets stärkande, består inte i att det ekonomiska arbetet och den ekonomiska ledningen skall lämnas.

Meningen är bara att våra partiorganisationer inte längre får tillåtas att ersätta de ekonomiska organen, i synnerhet inte lantbruksorganen. Man måste alltså tillägna sig den bolsjevikiska metoden att leda de ekonomiska organen, vilken består i att systematiskt hjälpa dessa organ, systematiskt förstärka dem och ej leda ekonomin över deras huvuden utan genom dem. De ekonomiska organen, och framförallt lantbruksorganen måste förses med de bästa arbetskrafter. De måste kompletteras med nya, bättre funktionärer, vilka är i stånd att utföra de uppgifter som åläggs dem. Först då detta arbete är gjort kan man räkna med att partiorganisationerna helt blir befriade från ekonomiska sysslor. Detta är självfallet en allvarlig sak och kräver en viss tid. Men innan det är gjort, måste partiorganisationerna även i fortsättningen för en bestämd, kortare tid närmare sysselsätta sig med lantbruksfrågorna och alla dess detaljer, med plöjningen, sådden, skörden o s v.

2. Ett par ord om skadegörarna, splittrarna, spionerna osv. Jag tror att det nu står klart för alla, att de nuvarande skadegörarna och splittrarna, vilken täckmantel de än maskerar sig med – den trotskistiska eller den bucharinska – för länge sedan upphört att vara en politisk strömning inom arbetarrörelsen, att de förvandlats till ett principlöst och idélöst band av professionella skadegörare, splittrare, spioner och mördare. Det är klart att dessa herrar utan förskoning måste slås ned och utrotas som fiender till arbetarklassen, som förrädare mot vårt fosterland. Det är klart och kräver inga vidare förtydliganden.

Men här uppstår frågan: Hur skall uppgiften att slå ned och utrota trotskismens tysk-japanska agenter lösas i praktiken? Betyder det att inte bara de verkliga trotskisterna måste slås ned och utrotas, utan även de som någon gång lutat åt trotskismen men, för länge sedan vänt trotskismen ryggen; inte endast de, som verkligen är trotskistiska skadegörare, utan även de som någon gång råkat på en gata, där en eller annan trotskist någon gång gått? I varje fall har man hört sådana yttranden här på plenum. Kan en sådan tolkning av resolutionen anses vara riktig? Nej, det kan den inte anses vara. I denna fråga, liksom i alla andra måste varje person

bedömas individuellt. Man får inte dra alla över en kam. En sådan summarisk behandling kan endast skada kampen mot de verkliga trotskistiska skadegörarna och spionerna.

Bland våra ledande kamrater finns det ett visst antal f d trotskister, som för länge sedan vänt trotskismen ryggen och som bekämpar trotskismen, inte sämre utan bättre, än de ärade kamrater som inte någon gång lutat åt trotskismen. Det skulle vara dumt att nu misskreditera sådana kamrater.

Bland våra kamrater finns det även sådana, som ideologiskt alltid varit emot trotskismen, men som trots det upprätthållit personliga förbindelser med enskilda trotskister, som de genast avbröt, så snart de fick klart för sig trotskismens verkliga natur. Det var naturligtvis inte bra att de inte bröt sina personliga förbindelser med enskilda trotskister genast utan först senare. Men det skulle vara dumt att hänföra dem till samma kategori som trotskisterna.

3. Vad menas med att välja ut funktionärerna riktigt och placera dem på rätt arbetsuppgifter.

Det betyder att för det första välja ut funktionärerna med hänsyn till deras politiska kvalifikationer, d v s om de förtjänar politiskt förtroende, och för det andra med hänsyn till deras kunskapsmässiga kvalifikationer, d v s om de är lämpliga för arbetet ifråga. Detta innebär att man inte får förvandla den sakliga inställningen till en snävt facklig inställning, vilket händer då man bara tar hänsyn till en funktionärs sakkunskaper och helt bortser från hans politiska kvalifikationer. Detta innebär att man inte får förvandla det politiska bedömnings sättet till det allena saliggörande, vilket händer då man bara tar hänsyn till en funktionärs politiska kvalifikationer men helt bortser från hans sakkunskaper.

Kan man säga, att våra partikamrater följer denna bolsjevikiska regel? Det kan man tyvärr inte. Här på plenum har man redan talat om det. Men man har inte sagt allt. Sanningen är den att vi ständigt och jämt bryter mot denna beprövade regel i vår praktik, och därtill på det grövsta sätt. Ofta väljs funktionärerna inte på objektiva grunder utan på ett kälkborgerligt och dåligt sätt.

Oftast väljer man så kallade bekanta, vänner, folk från samma hemtrakt, sådana som är en personligen tillgivna, personer som är mästare i att prisa sina chefer – oberoende av deras politiska och kunskapsmässiga lämplighet.

Det är klart att man i stället för en ledande grupp av ansvariga funktionärer får en familjär klick personer som står varandra nära, ett slags kartell, vars medlemmar strävar efter att leva i fred och att inte stöta sig med varandra, som sjunger varandras lov och då och då skickar in innehållslösa och äcklande rapporter om framgång till centrum. Det är inte svårt att förstå, att det inte kan finnas någon plats, i en sådan familjär miljö, för kritik av brister i arbetet eller för självkritik från dem som leder arbetet.

Det är klart att en sådan familjär miljö skapar en gynnsam jordmån för stövelslickare, personer utan värdighet som därför inte har någonting gemensamt med bolsjevismen.

Tag exempelvis Mirsojan och Vajnov. Den förstnämnde är sekreterare i partiorganisationen i Kazakstan. Den senare är sekreterare i partiets regionskommitté i Jaroslavl.

Det är folk ur vår egen mitt, inga småfunktionärer. Men hur väljer de sina funktionärer? Den förstnämnde släpade med sig till Kazakstan från Azerbajdzjan och Ural, där han tidigare arbetat, 30-40 av sitt " eget " folk och placerade dem på ansvarsfulla poster i Kazakstan. Den senare släpade också med sig till Jaroslavl från Donetsbäckenet, där han tidigare arbetat, över ett tiotal av sitt " eget " folk och placerade dem likaså på ansvarsfulla poster. Mirsojan har sålunda sin egen stab. Det har också Vajnov. Hade det verkligen inte varit möjligt att välja ut funktionärer bland folket på ort och ställe, ledd av den bolsjevikiska regeln om urval och placering av arbetskraft? Naturligtvis hade det varit möjligt. Varför gjorde de inte det då? För

att de bryter den bolsjevikiska regel för funktionärsval, som utesluter möjligheten att behandla frågan på ett kälkborgerligt och dåligt sätt, utesluter möjligheter att välja funktionärer efter familjehänsyn. Genom att välja sådant folk till funktionärer som var dem personligt tillgivna ville dessa kamrater tydligen dessutom skapa åt sig en sådan miljö, att de i viss mån kunde vara oberoende både gentemot funktionärerna på orten och partiets CK. Låt oss anta att Mirzojan och Vajnov på grund av en eller annan omständighet blir förflyttade från sin nuvarande arbetsplats till någon annan plats. Vad skulle de i ett sådant fall göra med sina ”bihang”? Skulle de igen släpa dem med sig till sina nya arbetsplatser?

Sådana absurditeter leder det till, då man bryter den bolsjevikiska regeln om ett riktigt urval och en riktig placering av funktionärerna.

4. Vad innebär det att kontrollera funktionärerna, att kontrollera att uppdrag verkställts?

Att kontrollera funktionärerna innebär inte att pröva dem på grundval av deras löften och deklARATIONER, utan istället på grundval av deras arbetsresultat.

Att kontrollera att uppdragen verkställs innebär inte endast att kontrollera dem i kanslierna och på grundval av formella redogörelser, utan framför allt, att pröva dem på arbetsplatsen, på grundval av de faktiska resultaten av utförandet.

Är en sådan kontroll överhuvud taget nödvändig? Utan tvivel är den nödvändig. För det första därför att endast en sådan prövning ger möjlighet att lära känna funktionären, att fastställa hans verkliga kvalifikationer. För det andra därför att en sådan prövning ger möjlighet att fastställa den verkställande apparatens förtjänster och brister. Slutligen är den nödvändig, eftersom endast en sådan prövning ger möjlighet att fastställa hur bra eller dåligt kadern har utfört sina uppgifter.

Somliga kamrater tror, att man kan kontrollera folk endast uppifrån, då ledarna prövar dem som de har under sin ledning, på grundval av deras arbetsresultat. Detta är fel. Kontroll uppifrån är naturligtvis nödvändig som en effektiv åtgärd för att pröva funktionärerna och kontrollera att uppdragen utförs. Men kontrollen uppifrån är långt ifrån det enda avgörande för prövningen. Det finns också ett annat slags kontroll, kontrollen nedifrån, då massorna, de som leds, kontrollera ledarna, fastställer deras fel och anger hur de ska korrigeras. Detta slags kontroll är ett av de mest effektiva sätten att pröva folk.

Partimassorna prövar sina ledare på aktivistmötena, på konferenserna, genom att lyssna på deras verksamhetsberättelser, genom att kritisera bristerna, och slutligen genom att välja in eller inte välja in de ena eller andra ledande kamraterna i de ledande organen. Att noggrant genomföra den demokratiska centralismen i partiet, så som våra partistadgar kräver, att ovillkorligen genomföra principen att partiorganen skall väljas, att riktigt uppställa och avvisa kandidater, sluten omröstning, frihet till kritik och självkritik – alla dessa och liknande åtgärder måste ovillkorligen genomföras i verkligheten bl a för att partimassorna lättare skall kunna pröva och kontrollera partiledarna.

De parti lösa massorna kontrollerar sina ekonomiska, fackliga och andra ledare på de parti lösas aktivistmöten, på masskonferenser av alla slag, där de lyssnar på sina ledares verksamhetsberättelser, kritiserar bristerna och anger hur de ska korrigeras.

Till sist kontrollerar folket landets ledare vid valen till Sovjetunionens maktorgan genom den allmänna, lika, direkta och hemliga omröstningen.

Uppgiften består i att förknippa kontrollen uppifrån med kontrollen nedifrån.

5. Vad betyder det att låta kadrerna lära av sina egna fel?

Lenin har lärt oss, att ett av de säkraste medlen att på ett riktigt sätt undervisa och uppfostra partikadrerna, arbetarklassen och de arbetande massorna är att samvetsgrant avslöja partiets fel, att studera de orsaker, som framkallat felen, och att ange de vägar, som erfordras för att rätta dem. Lenin säger:

”Ett politiskt partis förhållande till sina misstag är ett av de viktigaste och säkraste kriterierna på partiets allvar och dess *praktiska* uppfyllande av sina skyldigheter mot sin *klass* och mot de arbetande *massorna*. Att öppet erkänna ett fel och avslöja dess orsaker, att analysera den situation som framkallat det, att omsorgsfullt diskutera medlen att korrigera felet – det är kännetecknet på ett allvarligt parti, det är att uppfylla sina skyldigheter, det är att fostra och skola *klassen* och sedan även *massorna*.”

Detta innebär att det är bolsjevikernas skyldighet att inte släta över sina fel, inte slingra sig undan frågan om sina fel, vilket ofta förekommer hos oss, utan att öppet och ärligt erkänna sina fel, öppet och ärligt ange vägarna för att rätta dem, att öppet och ärligt rätta sina fel.

Jag vill inte påstå att det är många av våra kamrater som med nöje tagit itu med denna sak. Men om bolsjevikerna verkligen vill vara bolsjeviker, så måste de ha mod att öppet erkänna sina fel, att avslöja orsakerna till dessa och ange hur de ska korrigeras och på så sätt hjälpa partiet att ge kadrerna en riktig undervisning och en riktig politisk uppfostran. Ty bara på detta sätt, i den ärliga och öppna självkritikens anda kan verkliga bolsjevikiska kadrer uppfostras, bara på detta sätt kan man uppfostra verkliga bolsjevikiska ledare.

Två exempel som visar att Lenins sats är riktig.

Tag exempelvis våra fel i kollektivbruksuppbygget. Ni minns säkert året 1930, då våra partikamrater trodde att de skulle kunna lösa den komplicerade frågan om böndernas överförande till kollektiv jordbrukssystemet på 3-4 månader och då partiets Centralkommitté var tvungen att ta de alltför ivriga kamraterna i upptuktelse. Det var en av de allra farligaste perioderna i vårt partis liv. Felet bestod i att våra partikamrater glömde, att kollektivbruken måste byggas upp på frivillighetens väg. De glömde att man inte fick föra över bönderna på kollektivjordbrukets väg genom administrativa påtryckningar. De glömde att kollektivjordbrukens uppbyggande inte krävde bara några månader, utan flera år av omsorgsfullt och genomtänkt arbete. De glömde det, och de ville inte erkänna sina fel. Ni minns säkert, att CK:s anvisning om att man måste akta sig för att få svindel av framgångarna och att våra kamrater ute i landsorten inte fick rusa i förväg utan att ta hänsyn till den reella situationen, fick ett skarpt mottagande. Men det avhöll inte CK från att gå emot strömmen och återföra våra partikamrater till den rätta vägen. Och vad hände? Nu står det klart för alla att partiet uppnådde vad det ville, då det återförde våra partikamrater till den rätta vägen. Idag har vi tiotals tusen präktiga bondekadrer för kollektiv jordbruksbygget och ledningen av kollektivjordbruken. Dessa kadrer har vuxit och tagit lärdom av, uppfostrats och utvecklats på grundval av de erfarenheter och fel som gjordes år 1930. Men vi skulle inte ha dessa kadrer nu, om inte partiet den gången hade insett sina fel och i tid rättat till dem.

Ett annat exempel, denna gång från industribyggets område. Jag syftar på de fel vi begick under Sjachty sabotagens period. Våra fel bestod i att vi inte hade klart för oss den fara som våra industrikadrers tekniska efterblivenhet utgjorde. Vi slog oss till ro med denna efterblivenhet och trodde att vi kunde utveckla ett omfattande socialistiskt industribygge med hjälp av fientligt inställda fackmän. Vi satte våra egna ekonomiska kadrer till att arbeta som dåliga hantlangare vid sidan av de borgerliga fackmännen. Ni minns säkert, hur ogärna våra ekonomiska kadrer den gången ville erkänna sina fel, hur ogärna de ville erkänna sin tekniska efterblivenhet och hur ytterligt trögt det gick för dem tillägna sig parollen ”behärska tekniken”. Och vad hände? Fakta visar att parollen ”behärska tekniken” gjorde effekt och gav goda resultat. Nu har vi tiotusentals för att inte säga hundratusentals ypperliga bolsjevikiska ekonomikadrer,

som redan tillägnat sig tekniken och driver vår industri framåt. Men dessa kadrer skulle vi inte ha nu, om partiet gett efter för de motsträviga ekonomerna, som inte ville erkänna sin tekniska efterblivenhet, och om partiet inte i tid hade insett sina fel och i tid korrigerat dem.

Somliga kamrater säger att det är olämpligt att tala öppet om sina fel, därför att våra fiender skulle kunna uppfatta ett öppet erkännande av felen som en svaghet från vår sida och utnyttja det. Det är dumheter kamrater, rena struntpratet. Ett öppet erkännande av våra fel och ett ärligt korrigerande av dem kan tvärtom endast stärka vårt parti, höja vårt partis auktoritet i arbetarnas, böndernas och de arbetande intellektuellas ögon, och öka vår stats styrka och makt. Och det är huvudsaken. Om vi har arbetarna, bönderna och de arbetande intellektuella med oss så kommer allt det övriga av sig själv.

Andra kamrater säger, att ett öppet erkännande av våra fel inte kan leda till att våra kadrer uppfostras och stärks, utan till att de försvagas och desorganiseras, att vi måste skona och skydda våra kadrer deras självkänsla och lugn. I detta syfte föreslår de att vi skall dölja våra kamraters fel, dämpa kritiken och ännu hellre bortse från dessa fel. En sådan inställning är inte bara helt felaktig, utan också i högsta grad farlig, framförallt farlig för de kadrer som man vill ”skona” och ”skydda”. Att skona och bevara kadreerna genom att dölja deras fel – det är helt säkert detsamma som att förstöra dessa kadrer. Vi skulle helt säkert ha förstört våra bolsjevikiska kollektiv jordbrukskadrer, om vi inte avslöjat felen år 1930 och inte skolat kadreerna utifrån dessa lärdomar. Vi skulle helt säkert ha förstört våra bolsjevikiska industrikadrer, om vi inte avslöjat våra kamraters fel under Sjachtysabotagens period och inte skolat våra industrikadrer på grundval av dessa erfarenheter. Den som vill skona våra kadres självkänsla genom att dölja deras fel ödelägger både kadreerna och kadreernas ambition, ty genom att dölja deras fel underlättar han uppkomsten av nya, kanske ändå allvarligare fel, vilka med säkerhet kommer att leda till fullständig desorganisation av kadreerna.

6. Lenin har lärt oss att inte bara lära massorna, utan också lära av dem.

Vad betyder det?

Det innebär för det första att vi, ledarna, inte får bli inbilska utan måste förstå att även om vi är medlemmar av CK eller folkkommisariater, så betyder det ändå inte att vi besitter all nödvändig kunskap för att kunna utöva en riktig ledning. Rangen i och för sig ger varken kunskap eller erfarenhet. Titeln ännu mindre.

Vad innebär detta?

Det innebär för det andra att enbart vår egen, ledarnas erfarenhet inte räcker för att kunna utöva en riktig ledning. Det är följaktligen nödvändigt att komplettera vår, ledarnas, erfarenhet, med massornas, med partimedlemmarnas erfarenhet, med arbetarklassens, med folkets erfarenhet.

Det innebär för det tredje att vi inte för ett ögonblick får försvaga eller än mindre bryta våra band med massorna.

Det betyder slutligen att lyhört lyssna till massornas röst, till de enkla partimedlemmarnas, till de så kallade ”obetydliga” människornas, till folkets röst.

Vad betyder det att utöva en riktig ledning?

Det betyder ingalunda att sitta i ett kansli och rita ihop direktiv Att utöva en riktig ledning innebär:

För det första: att finna en riktig lösning av frågan. Men den kan man inte finna utan att ta hänsyn till massornas erfarenhet, de vilka på sin egen rygg får lära känna resultatet av vår ledning.

För det andra att organisera det riktiga beslutets verkställande i praktiken, vilket man inte kan göra utan direkt hjälp av massorna.

För det tredje att organisera kontroll av att beslutet verkställs, vilket återigen inte kan ske utan direkt hjälp av massorna.

Vi ledare ser tingen, händelserna, människorna endast från en sida – jag skulle vilja säga uppifrån. Vårt synfält är således mer eller mindre begränsat. Massorna däremot ser tingen, händelserna, människorna från en annan sida – jag skulle vilja säga nedifrån. Deras synfält är alltså också i viss mån begränsat. För att kunna lösa problemen på ett riktigt sätt bör dessa två erfarenheter förenas. Endast då blir ledningen riktig.

Det betyder just att ej endast lära känna massorna, utan även ta lärdom av dem.

Två exempel som illustrerar riktigheten i Lenins sats.

Det var för några år sedan. Vi, CK:s medlemmar diskuterade frågan om att förbättra läget i Donetsbäcken. Det förslag till åtgärder, som framlagts av Folkkommisariatet för den tunga industrin, var uppenbart otillfredsställande. Tre gånger återsändes förslaget till Folkkommisariatet för den tunga industrin. Tre gånger fick vi tillbaka nya förslag från Folkkommisariatet. Men förslagen var ändå inte tillfredsställande. Slutligen beslöt vi att inkalla några arbetare, och några underordnade ekonomiska funktionärer och fackföreningsmän från Donetsbäcken. Tre dagar talade vi med dessa kamrater. Och vi alla CK:s medlemmar måste erkänna, att endast dessa enkla funktionärer, dessa ”obetydliga” människor var i stånd att ge oss den riktiga lösningen. Ni minns säkert CK:s och Folkkommisariatets Råds bekanta beslut om åtgärderna för att öka kolutvinningen i Donetsbäcken. Detta beslut av CK och Folkkommisariatets Råd, vilket alla kamrater erkänt vara ett riktigt och t o m ett betydelsefullt beslut, hade enkla människor från de undre skikten givit oss.

Ett annat exempel. Jag syftar på exemplet med kamrat Nikolajenko. Vem är Nikolajenko? Hon är en vanlig partimedlem. Hon är en vanlig ”obetydlig” person. Under ett helt års tid hade hon signalerat om att det inte stod rätt till med partiorganisationen i Kiev. Hon avslöjade ”familjeandan”, de kälkborgerliga metoderna vid funktionärernas tillsättande, självkritikens undertryckande, de trotskistiska sabotörernas huserande. Man försökte schasa bort henne som en närgående fluga. För att bli kvitt henne, tog man slutligen och uteslöt henne ur partiet. Vare sig Kievs partiorganisation eller Ukrainas KP(b):s Centralkommitté hjälpte henne att få sanningen i dagen. Först partiets Centralkommittés ingripande hjälpte till att reda ut denna tilltrasslade härva. Och vad visade det sig, sedan saken blivit utredd? Det visade sig, att Nikolajenko hade rätt, medan Kievs partiorganisation hade orätt. Varken mer eller mindre. Och vem är då denna Nikolajenko? Hon är naturligtvis ingen medlem av CK, ingen folkkommisarie, hon är inte ens sekreterare i någon cell, hon är bara en vanlig enkel partimedlem.

Som ni ser, kan enkla människor ibland stå sanningen betydligt närmare än somliga höga instanser.

Man skulle kunna ge ytterligare tio- och hundratals sådana exempel.

Härav följer att enbart ledarnas erfarenhet långt ifrån är tillräcklig för att leda vårt arbete. För att kunna utgöra en riktig ledning måste ledarnas erfarenhet kompletteras med partimassans erfarenhet, arbetarklassens erfarenhet, de arbetandes och de så kallade ”obetydliga” människornas erfarenhet.

Och när är detta möjligt?

Det är möjligt bara om ledarna står i närmaste kontakt med massorna, om de står i förbindelse med partimassorna, med arbetarklassen, med bönderna, med de arbetande intellektuella.

Förbindelse med massorna och bestående av denna förbindelse, viljan att lyssna till massorna – häri ligger den bolsjevikiska ledningens styrka och oövervinnlighet.

Det kan betecknas som en allmän regel, att så länge bolsjevikerna upprätthåller förbindelserna med de breda folkmassorna, kommer de att vara oövervinnliga. Och omvänt, så snart bolsjevikerna avskiljs från massorna och förlorar kontakten med dem, så kommer de att låta sig täckas av byråkratisk rost, och de kommer att förlora all styrka och förvandlas till intet.

I de gamla grekernas mytologi fanns en berömd hjälte, Antaios, som enligt vad sagorna berättar var son till havsguden Poseidon och jordens gudinna. Han hyste en särskild tillgivenhet för sin moder, som hade ammat och uppfostrat honom. Det fanns ingen hjälte som han inte skulle ha besegrat denne Antaios. Han ansågs vara oövervinnelig. Vari bestod hans styrka? Den bestod i att för varje gång striden med en motståndare blev honom för svår, vidrörde han jorden, sin moder, som fött och ammat honom och så fick han nya krafter. Han hade emellertid också sin svaga sida – det var faran för att på ett eller annat sätt bli lösryckt från jorden. Fienderna kände till denna svaghet och låg på lur efter honom. Och så framträdde en fiende, som använde sig av hans svaghet och besegrade honom. Det var Herkules. Hur besegrade han honom? Han ryckte honom lös från jorden, lyfte upp honom i luften, berövade honom möjligheten att beröra jorden och kvävde honom så i luften.

Jag tror, att bolsjevikerna påminner om hjälten Antaios från den grekiska gudasagan. Liksom Antaios, är vi starka därigenom att vi behåller kontakten med vår moder, med massorna, vilka fött, närt och uppfostrat oss. Och så länge vi behåller kontakten med vår moder, med folket, har vi alla chanser att vara oövervinnliga.

Det är nyckeln till den bolsjevikiska ledningens oövervinnlighet.

7. Till sist ännu en fråga. Jag tänker på frågan om somliga av våra partikamraters formalistiska och hjärtlöst byråkratiska förhållande till en del partimedlemmars öde; frågan om utslutningar ur partiet eller frågan om att ge utslutna partimedlemmar tillbaka sina rättigheter. Saken är den, att några av våra partiledare lider av bristande uppmärksamhet mot människorna, mot partimedlemmarna och funktionärerna. Än värre, de lär inte känna partimedlemmarna. De vet inte hur dessa lever och hur de utvecklas. De känner överhuvud taget inte partikadern. Därför förekommer hos dem ingen individuell behandling av partimedlemmarna, av partifunktionärerna. Och just därför att de inte går individuellt tillväga vid uppskattningen av partimedlemmarna och partifunktionärerna, är det vanligt att de handlar utan urskiljning. Antingen slösar de ett summariskt beröm på alla, eller skäller de ut alla lika summariskt, och utesluter tusentals och tiotusentals ur partiet. Sådana ledare bemödar sig allmänt sett om att tänka i stort, utan att bekymra sig om ”enheterna”, om de enskilda partimedlemmarna och deras öde. Att utesluta tusen och tiotusentals personer ur partiet anser de vara en småsak och de tröstar sig med, att vårt parti har 2 miljoner medlemmar och att tiotusen utslutna inte på något sätt kan ändra läget i partiet. Men endast de personer, som i grund och botten är djupt partifientliga, kan utsätta partimedlemmarna för en sådan behandling.

Resultatet av ett sådant hjärtlöst förhållande till människorna, till partimedlemmarna och till partifunktionärerna blir, att det på konstlad väg framkallas missnöje och bitterhet inom en del av partiet. De trotskistiska dubbelspelarna infångar behändigt sådana bittert stämnda kamrater och drar dem skickligt med sig ned i det trotskistiska sabotagets träsk. Trotskisterna har aldrig utgjort någon självständig stark kraft inom vårt parti. Tänk på den senaste diskussionen i vårt parti 1927. Det blev en verklig ”folkomröstning” i partiet. Av 854 000 partimedlemmar röstade den gången 730 000. Av dem röstade 724 000 för bolsjevikerna, för partiets Centralkommitté. För trotskisterna röstade 4 000 partimedlemmar, d v s omkring en halv procent, medan 2 600 partimedlemmar avstod från att rösta. 123 000 partimedlemmar deltog inte i omröstningen, antingen p g a att de befann sig på resa, eller på grund av att de arbetade skift.

Om man till de 4 000, som röstade för trotskisterna, skulle lägga alla dem som inte röstade trots att de hade möjlighet att göra det, och således gör antagandet att de sympatiserade med trotskisterna, och om man till denna summa lägger inte en halv procent av dem som inte deltog i omröstningen, vilket vore de riktiga, utan 5 procent, dvs c:a 6.000 partimedlemmar, så får man omkring 12 000 partimedlemmar, som på ett eller annat sätt sympatiserade med trotskismen. Där har ni trotskisternas hela styrka. Lägg här till att många av dessa blivit besvikna på trotskismen och vänt den ryggen, så får ni en föreställning om de trotskistiska krafternas obetydlighet. Och om de trotskistiska sabotörerna trots det har några reserver i vårt partis närhet, så är det p g a den oriktiga politik, som några av våra kamrater bedrivit ifråga om uteslutningar ur partiet och de uteslutnas inval igen, p g a några av våra kamraters hjärtlösa förhållande till enskilda partimedlemmars och enskilda funktionärens öde och p g a att man på ett konstlat sätt ökat antalet missnöjda och bittert stämnda. På så sätt har man skaffat trotskisterna deras reserver.

Man utesluter till stor del på grund av s k passivitet. Vad är passivitet? Det visar sig, att man menar så här: om en partimedlem inte tillägnat sig partiprogrammet, så är han passiv och måste uteslutas. Men det är oriktigt, kamrater. Så pedantiskt får man inte tolka vårt partis stadgar. Man måste vara en verklig marxist, en prövad och teoretiskt skolad marxist för att kunna tillägna sig partiets program. Jag vet inte, om man kan finna många partimedlemmar hos oss, som redan tillägnat sig vårt program, som blivit verkliga marxister, teoretiskt skolade och prövade. Går vi vidare på denna väg, så får vi behålla endast intellektuella och överhuvudtaget lärt folk kvar i partiet. Vem behöver ett sådant parti? Vi har vår beprövade leninistiska formel för medlemskap i partiet, som hållit stånd mot alla påfrestningar. Enligt denna formel anses den vara partimedlem, som erkänner partiprogrammet, som betalar medlemsavgifterna och arbetar inom en av partiets organisationer. Observera: i den leninistiska formeln talas det inte om att tillägna sig programmet utan om att erkänna programmet. Det är två fullkomligt skilda saker. Det behöver inte bevisas, att Lenin har rätt och våra partikamrater fel, som i onödan pratar om att tillägna sig programmet. Det är också klart Om partiet skulle utgå från att endast sådana kamrater kan vara partimedlemmar, som redan tillägnat sig programmet och blivit teoretiskt skolade marxister, så skulle det inte ha bildats tusentals partikrutar, hundratals partiskolor inom partiet, där partimedlemmarna studerar marxismen och där man hjälper dem att tillägna sig vårt program. Det är alldeles klart, att om partiet organiserar sådana skolor och krutar bland partimedlemmarna, så är det för att de vet, att partimedlemmarna ännu inte hunnit tillägna sig partiprogrammet, och ännu inte blivit teoretiskt skolade marxister.

För att tillrättalägga vår politik ifråga om partimedlemskapet och om uteslutningarna ur partiet, måste man alltså göra slut på den nuvarande klumpiga tolkningen i frågan om passiviteten.

Men vi har också andra synder på detta område. Saken är den, att våra kamrater inte erkänner att det finns någon medelväg mellan ytterligheterna. En arbetare som är partimedlem behöver bara missköta sig lite, komma för sent till partimötet en eller två gånger, av en eller annan orsak inte betala medlemsavgiften, för att han omgående skall bli utkastad ur partiet. Man intresserar sig inte för hur stort hans fel är, orsaken till att han inte infann sig till mötet, orsaken till att han inte betalat medlemsavgiften. I dessa frågor råder en rent av oerhörd byråkratism. Det är inte svårt att förstå att framstående partiarbetare av den gamla stammen, utomordentliga stachanovarbetare blivit uteslutna ur partiet just till följd av denna hjärtlösa politik. Men vore det då inte möjligt att innan man utesluter en medlem ur partiet först göra en anmärkning, och om det inte hjälper, ge en tillrättavising eller en sträng varning, och om inte heller det hjälper utsätta en viss tid för bättring och i yttersta fall föra den felande över till kandidaterna, men inte omedelbart utesluta honom ur partiet? Naturligtvis är det möjligt. Men det

krävs en verklig omtanke om människorna, om partimedlemmar, ett verkligt intresse för partimedlemmarnas öde. Och det är just det som många av våra kamrater saknar.

Det är på tiden, kamrater, det är verkligheten på tiden att göra slut på detta vanhedrande sakernas tillstånd. (*Applåder*).

Publicerat i *Pravda* 1 april 1937¹⁰

Bilaga: SUKP(b):s historia om Moskvaprocesserna

(Utdrag ur bokens kapitel 12)

Processerna visade, att detta människosläktets avskum tillsammans med folkfienderna — Trotskij, Sinovjev och Kamenjev — stått i sammansvärjning mot Lenin, mot partiet, mot sovjetstaten ända sedan den socialistiska Oktoberrevolutionens första dagar. De provokatoriska försöken att spränga Brestfreden i början av 1918; komplotten mot Lenin och sammansvärjningen med ”vänster”-socialistrevolutionärerna för att häkta och mörda Lenin, Stalin och Sverdlov våren 1918; det skändliga skottet som sårade Lenin sommaren 1918; ”vänster”-socialistrevolutionärernas resning sommaren 1918; den avsedda skärpningen av meningsskiljaktigheterna i partiet 1921 i syfte att inifrån undergräva och störta Lenins ledning; försöken att störta partiledningen under tiden för Lenins sjukdom och efter hans död; utlämnande av statshemligheter och levererande av spionagemeddelanden till de utländska underrättelsetjänsterna; det skändliga mordet på Kirov; skadegörelse, diversion, explosioner, de nedriga morderna på Mensjinskij, Kujbysjev, Gorkij — alla dessa och liknande missdåd har, som det framgått, utövats under en tidrymd av tjugo år under deltagande eller ledning av Trotskij, Sinovjev, Kamenjev, Bucharin, Rykov och deras följe — på uppdrag av utländska borgerliga spionageorgan.

Processerna klarlade, att de trotskij-bucharinska odjuren, i det de utförde sina herrars, de utländska borgerliga spionageorganens vilja, satte som sitt mål att förstöra partiet och sovjetstaten, undergräva landets försvar, underlätta den utländska militärinterventionen, förbereda Röda arméns nederlag, stycka Sovjetunionen, utlämna Sovjetunionens Stillahavsområde åt japanerna, utlämna Sovjet-Bjeloryssland åt polackerna, utlämna Sovjet-Ukraina åt tyskarna, tillintetgöra arbetarnas och kollektivbrukarnas erövringar och återupprätta det kapitalistiska slaveriet i Sovjetunionen.

Dessa vitgardistiska pygméer, vilkas styrka endast skulle kunna förliknas vid styrkan hos ynkliga kryp, ansåg sig synbarligen — till sin egen tröst — som landets herrar och inbillade sig att de faktiskt skulle kunna skänka eller slumpa bort Ukraina, Bjeloryssland, Stillahavsområdet.

Dessa vitgardistiska kryp glömde, att det är sovjetfolket, som är Sovjetlandets herre, och att herrar rykogar, bucharinar, sinovjevar och kamenjevar överhuvud endast tillfälligt stod i tjänst hos en stat, som vilket ögonblick som helst kunde vräka ut dem från sina kanslier som onödigt skräp.

Dessa föraktliga fascistlakejer glömde, att sovjetfolket endast behövde röra ett finger, för att det inte ens skulle finnas ett spår kvar av dem.

Sovjetdomstolen dömde de bucharin-trotskyistiska odjuren till arkebusering.

Inrikesfolkkommissariatet verkställde domen.

¹⁰ OBS att talen hölls 3 resp 5 mars men publicerades först drygt 3 veckor senare. Det vanliga var annars att tal som hållits av viktiga ledare publicerades inom 2 dygn.

Sovjetfolket godkände det bucharin-trotskyistiska bandets krossande och övergick till de löpande ärendena.